

bord o. s. v., hvardera afdelningen med sex tungor eller utskjutande kilformiga figurer på hvardera sidan, hvarjemte till ett sådant brädspel höra 15 bricker för hvardera spelaren och två tärningar. — 2) a) Hvarje särskilt slags spel, som spelas sålunda med bricker och tärningar. Dit höra Verkehren, Trictrac, Schuster, m. fl. — b) Se Verkehren.

BRÄDPELARE, m. s. 1) En, som håller på att spela bråde. *När jag kom in i rummet, fann jag der ett par b.* — 2) Person, som är öfverd i brädspelning. *Är du schackspelare? Nej, men b. är jag.*

BRÄDPELSBLOMMA, f. 1. Se *Kungsängs-lilja*.

BRÄDPELSBORD, n. s. Bord, med löst lock och inuti inrättadt som ett vanligt brädspel (se d. o. 1), när detta upplås.

BRÄDPELSBRICKA, f. 1. Bricka (bem. 3), som användes till brädspel och ofta äfven till damspel.

BRÄDSPIK, m. 2. Spik, som begagnas för bräder, omkring 3 tum lång, med två smala och två bredare sidor, samt takformigt hufvud.

BRÄDSTAPEL, m. 2. pl. — *staplar*. Uppstaplad hög af bräder.

BRÄDSTUMP, m. 2. Stump, liten ände af ett bråde (bem. 1).

BRÄDSÄG, f. 2. 1) Sägblad till brädsågning. — 2) Se *Säggvann, Sägverk*.

BRÄDSÄGARE, m. s. 1) En, som är sysselsatt med att såga bräder. — 2) En, som är kunnig i brädsågning och utöfvar den som yrke.

BRÄDSÅGNING, f. 2. Handlingen, då man sågar bräder.

BRÄDTAK, n. s. 1) Hustak af bräder. — 2) Tak af bräder inuti rum.

BRÄKA, v. n. 2. 1) Säges om det naturliga läte, som får och getter hafva. — 2) (fig. fam.) Sjunga illa, på ett sätt som liknar fårens bråkande; äfv. tala mycket bredt, med ett dylikt ljud. *Han b-ker, när han talar, B. i stället för att sjunga.* — *Bråkande*, n. 4. o. *Bråkning*, f. 2.

BRÄKEN, m. o. n. 2. sing. (bot.) Ett ormbunkslägte. *Aspidium*.

BRÄKFÅGEL, m. 2. pl. — *fåglar*. Se *Bergfink*.

BRÄM, n. s. 1) Med pelsverk eller dyrbart tyg beprydd bred kant på kläder. *Sätta b. af pelsverk på en klädning.* *B. af purpur* (vanligare *Purpurbräm*). — *Syn.* Se *Kant*. — 2) (bot.) En blomkronas öfre, på åtskilligt sätt utvidgade och figurerade kant. — 3) (fortif.) Se *Berm*.

BRÄMA, v. a. 1. Se *Bebräma*.

BRÄND, a. p. 2. (af *Bränna*) *B. lukt*, se *Brännlukt*. *Lukta b-t*, hafva lukt af något, som blifvit brändt. *Väl b. aska*, aska efter någonting, som blifvit fullkomligt utbrändt. *B-a mandlar*, sötmandel, kokad med socker, tills den blifvit öfverdragen med en brun sockerskorpa. (Fig. ordspr.) *B-t barn skyr elden*, af skadan blir man vis; man aktar sig för det, som en gång ådragit en skada. *Här osar b-t horn*, här vankas hugg, slag, hårda ord.

BRÄNN, n. s. 1) Se *Bränning*. — 2) Så mycket som på en gång brännes (af tegel, kalk, porslin, brännvin, o. s. v.). *Ett b. på 200 kannor*.

BRÄNNÄ, v. a. 2. 1) Förtära, förstöra, döda, skada medelst eld. *B. ved, torf. I äldre tider b-nde man de döda. B. någon lefvande. B.*

*till aska. Min rock har blifvit b-nd nedtill af en eldgnista. B. hål, bränna något så, att det blir hål, t. ex.: En eldgnista har b-nt hål på rocken. B. en stek, steka den för hårdt, så att ytan blir svartaktig. — B. äf, bört, inne, ned, upp, se Afbränna, Bortbränna, &c. B. igénom, (om eld) förtära, förstöra ända igenom, t. ex.: Elden har b-nt igenom betäckningen. — B. út, genom eld utdrifva, förtaga, t. ex.: B. ut fuktighet. — B. vid, se Vidbränna. — *Syn.* Sveda, Svedja, Afbränna, Nedbränna, Uppbränna. — 2) Säges om den smärtsamma känsla, som man erfar, då eld eller någon mycket het kropp kommer i beröring med huden. *En eldgnista kom flygande och b-nde mig i handen. Ni b-ner fingrarna på mig. Jag råkade att röra vid ett helt jern, som b-nde mig.* (Fig. fam.) *B. fingrarna på sig*, få en minnesbete. Brukas äfv. i fig. mening om den smärta, nässlor försaka, t. ex.: *Jag har blifvit b-nd af nässlor.* — 3) Använda som bränsle eller lysmedel. *B. ved, kol, torf. B. ljus, olja. B. rökelse*, för att uppfylla ett rum med vällukt; (fig.) *b. rökelse för någon*, smickra. (Fig. talesätt) *Icke hafva något för de kol, man b-nt, icke vinna något med sitt försök att skada en annan. B. upp*, genom bränning göra slut på, t. ex.: *Jag har b-nt upp all min ved, all oljan. — B. út ett ljus*, låta det brinna, tills det blir slut. — 4) Säges äfven i fråga om ämnen, hvilka hafva den egenskapen att verka såsom eld, genom att fräta eller förtära djur- eller växtämnen. *Flera syror b. huden. B. bört*, se *Bortbränna*, 5. — *Syn.* Fräta. — 5) Märka med brännjern. — 6) (kir.) Använda glödgadt jern eller frätmedel på något ställe af en djurkropp, för att bota någon skada, motarbete något för kroppen skadligt ämnes inverkan. *B. ett sår. B. sår efter bett af en rasande hund. B. en köllväxt med frätsten. B. ådern på en häst. — B. bört*, se *Bortbränna*, 5. — 7) Starkt upphetta, förtorka genom stark hetta. *Den starka solhettan b-ner växterna. Febern b-ner honom. Solen b-ner hyn, gör den brun. Likören var så stark, att den b-nde mig i halsen. — B. bört*, se *Bortbränna*, 2. — *Syn.* (om solen) Förtorka, (i fråga om hyn) Bryna. — 8) Medelst användande af eld bereda, tillaga. *B. tegel, kalk. B. kol*, genom eld förvandla ved till brännkol (jfr 5). *B. kaffe*, utsätta kaffebönor för eldens verkan, tilldess de blifva bruna och passande för malning och kokning. *B. mandlar*, koka sötmandel med socker flera gånger, tills den blir öfverdragen med en brun sockerskorpa. *B. hår*, med en upphettad hårtång frisera det. *B. brännvin*, tillverka b. *B. brännvin af säd, potates, hvitbetor. B. säd, potates*, af säd, potates tillverka brännvin. *B. stål*, göra stål genom cementation. — *B. öm*, se *Ombränna*. — *B. upp*, genom bränning göra slut på, förbruka, t. ex.: *Han har redan b-nt upp 200 tunnor spannmål. — V. n. 1* öfverdrifvet starkt hetta; (i utsträckt mening) göra ett intryck liksom af någonting brännande. *Solen b-ner i dag. Peppar b-ner på tungan. Vinet är så starkt, att det b-ner i halsen på mig. — 2* (föga brukl.) *Hafvet b-ner*, bryter sig emot en brant och klippig strand. — 3) *B. vid*, se *Vidbränna*. — *Anm.* *B.* i neutrum brukas stundom oriktigt i st. f. brinna, uppbrinna, afbrinna, t. ex.: *Staden b-nde ännu, när posten afgick. — B-s, v. pass. o. v. dep. 1* v. pass.: Förtäras, förstöras, dödas, skadas medelst eld. *Dömd att b. B.* eller*